

Przegląd artykułów.

Wiadomości krajowe: Ze Lwowa. — Z Wiednia. — *Zagraniczne:* Brazylia: Jeszcze o koronacji Cesarza. — Stany Zjednoczone Ameryki północnej: Prywatny list Mac Leoda o jego położeniu. — Hiszpania: Wiadomość o zatrzymaniu pensji Królowej Krystyny. — Demolowanie twierdzy barcelońskiej. — Anglija: Obecny stan Królowej. — Opuśczenie St. Jean d'Acre i Syrii. — Francya: Zdanie opozycji o przesileniu ministeryjum. — Zmiany w wydziale dyplomatycznym. — Odłożenie procesu Quenisseta. — Belgija: Posłuchanie drukarzy u Króla. — Odkrycie spisku. — Holandya: Adres odpowiedzi na mowę z tronu. — Szwajcarya: Odłożenie przez Sejm uchwały w sprawie argowskiej. — Niemcy: Zaprowadzenie gilotyny w Wiel. Księstwie Heskiem. — Turcyja. — *Nowiny Lwowskie.* — *Wiadomości handlowe i przemysłowe:* Lwów. — Lutowiska. — (Dodatek nadzwyczajny.)

Wiadomości krajowe.

— Ze Lwowa. —

Jego Królewicza Mość najdostojniejszy Arcyksiążę Gubernator generalny Galicyi, raczył posadę konceptysty gubernialnego, opróżnioną przy c. k. Gubernium krajowem, z roczną pensją 600 zr. m. k., nadać Józefowi Ostermannowi, gubernialnemu praktykantowi konceptowemu.

— Z Wiednia. —

JCMość najwyższem postanowieniem z dnia 23. października r. b., raczył z opróżnionych przy lwowskim sądzie karzącym dwóch posad radców nadać najlaskawiej: jedną protokuliście rady galicyjskiego sądu apelacyjnego Franciszkowi Martinet, drugą protokuliście rady lwowskiego sądu szlacheckiego Alexandrowi Hanatkowskiemu.

JCMość najwyższem postanowieniem z dnia 12. października r. b., raczył na prośbę rady nadwornej Józefa Malltzek, o uwolnienie go od dyrektoryjatu szkół filozoficznych w Czerniowcach, zezwolić najlaskawiej z okazaniem mu najwyższego zadowolenia z jego dotychczasowej z wielką gorliwością przez lat tyle pełnionej służby. — Zarazem raczył N. Pan dyrektorem pomienionych szkół mianować najlaskawiej Jana Umlauf, prezesa bukowińskiego miejskiego i szlacheckiego sądu.

C. k. generalne obrachunkowe dyrektoryjum mianowało Jana Wolfshofer, oficjalą przy

c. k. galicyjskim prowincjonalnym urzędzie obrachunkowym, radcą obrachunkowym przy tymże urzędzie.

Wiadomości zagraniczne.

Brazylia.

Wspomnieliśmy już w piśmie naszym o uroczystościach, odbywających się przez dni dwie, z powodu koronacji Cesarza Brazylijskiego Dom Pedra II. w Rio de Janeiro, to jest od d. 16go do 24go lipca. — Najnowsze doniesienia z Rio z d. 7go sierpnia zawierają o tém bliższe szczegóły, z których okazuje się, że festyny, jakie były przy tej koronacji cesarskiej, co do bogactwa, przepychu i okazałości przewyższały wszystko, co kiedy podobnego w stolicy Cesarstwa widziano. Nieporównanym i ze względu na miejscowość jedynym w swoim rodzaju był widok, gdy Cesarz po koronacji, jeszcze ubrany w szaty koronacyjne, z balkonu wychodzącego na wielki plac przed zamkiem, ukazał się uradowanemu ludowi, który na widok monarchy napelniał powietrze okrzykami radości, na które odpowiadały gromy dźwięków wszystkich w zatoce stojących świetnie przyozdobionych okrętów.

Stany Zjednoczone Ameryki północnej.

Nowy Jork dnia 7. października. Mac Leod pisał z więzienia w Utyce list do przyjaciela, w którym donosi, że adwokaci jego są w obawie o skutek procesu; sam on nie uważa za rzecz do prawdy podobną, by go na karę o-

sądzono, lubo i przeciwnie stać się może, gdyż tak zwani patryjoci amerykańscy nazbierają fałszywych świadków, ile tylko będzie można. Zresztą rad temu, że sprawa jego do końca się zbliża i że nie należał na to, by ją przed najwyższy sąd Stanów Zjednoczonych wytoczono, gdzie przed lipcem r. 1842 nie byłaby rozstrzygnięta. Zdrowie jego w ścisłym więzieniu znacznie ucierpiało, a tak długa odwłoka byłaby go z pewnością zabiła. Co się zresztą tylekrotnie rozgłaszanego twierdzenia dotyczy, jakoby się chciał pić na granicy amerykańskiej, że do zniszczenia statku korsarskiego *Karolina* należał, potwarz ta jest nikczemnym kłamstwem, któremu dla tego tylko wiarę dają, że nikt dotąd nie zbił go w sposobie przekonywającym.

Prezydent Tyler w ostatniej odezwie swojej nadmienił o tajnych lożach, klubach i stowarzyszeniach, które w Stanach Zjednoczonych istnieją, i nowe powstanie w Kanadzie wzniecić zamierzają. *Morning-Chronicle* donosi, że ma wiadomość z pewnego źródła, iż nadmienione loże, nazwane *łożami strzelców*, złożone są przynajmniej z osmdziesięciu tysięcy z wielką energią mężów, którzy jako członkowie to stowarzyszenie stanowią. Ci ostatni składać muszą następującą przysięgę: »Przysięgam przyłożyć wszelkiej staranności do rozszerzenia, wydoskonalenia i bronięcia republikańskich pomysłów i instytucyj w świecie, szczególnież zaś poświęcę się upowszechnieniu, pielęgnowaniu i obronie tychże instytucyj w Ameryce północnej. Stowarzyszeniu oddaję na ofiarę moje życie, majątek i honor; łączę się z sprawą tegoż stowarzyszenia i przyrzekam, iż do zgonu mego wszelkimi sposobami, jakie mój przełożony za potrzebne uzna, obalać, walczyć i kruszyć będę wszelką potęgę lub władzę królewskiego zarodu na tej ziemi, i dotąd nie spocznę, póki tyranii angielscy jakiegokolwiek bądź posiadłości lub osady w Ameryce północnej mieć nie przestaną. Tak mi Boże dopomóż!» Stowarzyszenie to dzieli się na trzy główne gałęzie: na polityczną, wojskową i skarbową; atoli trzy te oddziały są znowu na kilka poddziałów rozgałęzione. Stopniowy porządek członków jest następujący: 1) Wielki mistrz (prezydent najwyższy); 2) Wielkie orły (prezydenci dla państw szczegółowych); 3) orły (przełożeni hrabstw); 4) wielcy (naczelnicy powiatowi); 5) Wielcy strzelcy (naczelnicy sądownictwa miejskiego); 6) strzelcy *en chef* (naczelnicy łóż); 7) strzelcy (wielka masa członków). — *Morning-Chronicle* donosi następnie, że p. Caleb Cushing, przełożony komitetu spraw zagranicznych w Kongresie, jest naczelnikiem stowarzyszenia, i że także inni znako-

mici mężowie Stanów Zjednoczonych z tém stowarzyszeniem w ścisłym związku zostają.

Hiszpanija.

Madryt dnia 22. października. Słychać, że Rejent postanowił wstrzymać wypłatę owych trzech milionów realów, które Maryja Krysztyna ze skarbu państwa pobiera, dopóki Kortezy nie rozpoznają jej postępowania w ostatniem powstaniu, i dopóki nie rozstrzygną, czy jej ta suma ma być nadal płaconą.

Jenerał Montes de Oca, który jak wiadomo, był w Witoryi rozstrzelany, ofiarował jako prezydent rządu tymczasowego w Witoryi, 100,000 fr. temu, kto mu jenerała Zurbano żywcem lub trupem dostawi. Jenerał Alison jeszcze znaczniejszą sumę ofiarował temu, kto mu jenerała Montes de Oca dostawi; Zurbano zaś za dostawienie mu Montesa de Oca dawał tylko butelkę wina i kozła, mówiąc, że tyle tylko wart prezydent parodji rządu restauracyjnego. Po śmierci znalezione przy jenerale Montes de Oca kopję listu, w którym mocno uskarżał się na to, że zupełnie o nim zapomniano i nie przysłano mu ani jednego reala, ani jednej strzelby, ani nawet najmniejszej wiadomości.

Dnia 15. października odplynął z Gibraltaru do Walencji angielski okręt wojenny, dla dania w potrzebie pomocy władzom tamtejszym. Kilka innych okrętów marynarki angielskiej wysłano w równym celu na inne punkta wybrzeży hiszpańskich.

Król Ludwik Filip pisał do Rejenta list własnoręczny, zapewniając go o swym życzliwym sposobie myślenia dla Hiszpanii.

Messenger zawiera następujące depeze telegraficzne:

»1) Bajonna d. 28. października. Podprefekt do ministra spraw wewnętrznych. Madryt był dnia 25. spokojnym. Brygadyjer Quiroga y Frias został na śmierć skazanym.»

»2) Perpignan d. 29. października. Komendant generalny 21. dywizyi wojskowej do ministra wojny. Demolowanie bastyonów króla i Królowej przy twierdzy barcelońskiej, rozpoczęto d. 26. o godzinie 9tej zrana, w obec junty dozorującej i rady miejskiej. Poczem gwardya narodowa przeciągała na placu konstytucyjnym poprzód członków junty; każdy żołnierz miał w ręku po jednym kamieniu z twierdzy. Jenerał Zabala i szef polityczny protestowali. Pozostałe jeszcze w Barcelonie wojsko liniowe, odesłano d. 25. ku granicy.

dnia tegoż po południu trzeci batalijon milicyi narodowej zajął twierdzę w posiadłość.⁴

Z doniesień umieszczonych w *Eco de Aragon* okazuje się, że Infant Don Francisco de Paula po otrzymaniu gońca rządowego w Saragossie, wstrzymał się aż do dalszych rozporządzeń z podróżą do Madrytu, oświadczając, że chętnie zawsze skłoni się do instrukcyj, jakie w tym względzie rząd hiszpański wyda. Przed władzami i gwardyją narodową w Saragossie wynurzył się Infanta, że niczego tak usilnie nie pragnie, jak przelać krew swoją za konstytucyję, Królowę i Rejenta. Szambelan Infanta hrabia de Parsent (Włoch), wysłany przodem dla poczynienia przygotowań do przyjęcia rodziny Infanta w Madrycie, z pod samych bram stolicy do Saragossy powrócił.

Wielka Brytania i Irlandya.

Londyn d. 29. października. Wielkie zajęcie wzbudza w tym czasie spodziewany co chwila połóg Królowej. Wszystkie potrzebne do tego przygotowania już poczyniono. Królowa w dniach ostatnich była cokolwiek słabą, nie tak jednakże, by z pokoju wychodzić nie mogła. Przed kilku dniami dano rozkaz wezwania do dworu: arcybiskupa kanterburskiego, lorda kancлера, biskupa londyńskiego i innych znakomych osób, skoro lekarze oświadczą, że rozwiązanie Królowej się zbliża. Konie Sir Roberta Peela stoją od dni kilku zaprzężone, by na pierwszą wiadomość z pałacu mogli tam zaraz się udać. —

Piszą z Londynu pod dniem 29. października: „Królowa bawi w Londynie i nie przyjmując nikogo połoga oczekuje. Lecz im ciszej i samotniej Jęj Król. Mość żyje, tém więcej osnowy znajduje prawić o niej bajki duch wynalazczy plotkarzy i gazetiarzy. I tak jedno z pism konserwacyjnych całkiem poważnie zapewnia, że Królowa Jęjmość często teraz oświadcza: «iż nigdy nie czuła się tak szczęśliwą jak odkąd pozbyła się tyranii i dozworu Wigów.» Lecz kto cokolwiek tylko uważnie zwrócił bacność na Królowę Wiktorję, wie, że przymas, jaki sobie przy zmianie ministrów czyniła, zdolny był raczej utwierdzić ją w jej dawniejszych zasadach politycznych i w życzeniowości dla lorda Melbourne, nie zaś takowe odmienić.⁴

— dnia 30. października. *Morning-Post*, pismo zupełnie ministeryjalne, oświadcza, że ma powód do mniemania, iż rząd francuzki wiadomość o zupełnem ustąpieniu wojska angielskiego z St. Jean d'Acre z tém doniesieniem otrzymał, że najpierwszym statkiem pocztowym nadejdzie z Lewantu wiadomość o zupeł-

ném przez wojsko angielskie i austryjackie opuszczeniu Syrii. „Tym sposobem« dodaje pomieniony dziennik »zostałyby wszystkie postanowienia traktatu z dnia 15go lipca co do joty wykonane.«

Francyja.

Paryż dnia 29. października. *Constitutionnel* wyraża się dzisiaj o położeniu ministeryjum w sposobie następującym: „Ministeryjum jest już od dawnego czasu w stanie ciągłego przesilenia. Nieustanne rozterki panują w łonie gabinetu. Jest w nim odcień partyi doktrynistów, i druga, będąca przeciwną doktrynie. Pierwsza niedowierza drugiej, lecz nie może jeszcze bez niej się obejść. Druga chciałaby się od pierwszej uwolnić, ale nie śmie odważyć się na to. Tymczasem jest jedna posada, którą codzień komuś ofiarują, a zwłaszcza posada pana Humanna. Im bardziej zbliżają się posiedzenia, tém wyraźniejszém staje się rozwojenie, i tém naglejszém ofiarowanie owęj posady. Zbliżające się posiedzenia są w istocie niebezpiecznemi dla ministeryjum. Nieraz już skreśliłiśmy obraz jego błędów, jak dalece takowe wydadzą się tym nawet deputowanym, którzy najwięcej do pobłażania skłonni. Zapytają się oni, jak mogło ministeryjum dać urosć tylu nieporządkom i niebezpieczeństwom, z tak sprawnego i pojedynczego projektu, jakim jest spis ludności. Zdziwiał się, jak mogło ono tyle niezręczności nagromadzić, by z przyczyny przyznawanych Królowi listów przygotować tryumf najcięższym nieprzyjaciółom dynastyi. Nadreinnie szukać zechcą powodów do owych dziwnych okoliczności, w których po kolei tak są przysięgłych jakoteż rady municypalne podejrzanemi ogłaszano. Nie pojmyą postępowania, jakie rząd przy ostatnich wypadkach w Hiszpanii zachowywał, a w końcu zgodzą się na to zdanie, że mamy zupełnie niezdatne ministeryjum. Nie ma wątpliwości, że pomiędzy ministrami są mężowie, odznaczający się osobiście w najwyższym stopniu; lecz ogólne postępowanie w gabinetcie okazuje widocznie najoczywistszą niezdatność. A jednak trwa zawsze jeszcze owo niezgodne i zagrożone ministeryjum, które już naród potępił. Któż je wspiera, kto upadkowi jego przeszkadza? Należy nam pomówić o tém. Ministeryjum utrzymuje się tylko niezgodą mężów, którzy przeniknieni jednakowemi zasadami, do jednej opinii i do jednej partyi należąc, rozdzieleni są wszelako bardzo podrzędni powodami i w jednej barwie najmniej dwadzieścia różnych wystawiają odcieni. Cała nadzieja ministeryjum zasadza się na utrzymaniu owęj niezgody i owego

nieporozumienia. Tymczasem nie ma rządu w kraju. Wszyscy niespokojni, ganią obecność, a nie mają zaufania w lepszą przyszłość. Od jednego do drugiego końca Francji życzą sobie, by raz ustaly te zamieszania i rozterki, które istotną większość niepodobną czynią i najpotrzebniejsze sily kraju osłabiają.⁴

Według gazety *La Presse* w wydziale dyplomatycznym zajdą następujące zmiany: P. Chasseloup-Laubat, członek izby deputowanych, ma być w miejsce barona Deffaudis mianowany posłem nadzwyczajnym i ministrem pełnomocnym przy Związku niemieckim; baron Langsdorf zastąpi barona Rouen w Rio Janeiro; baron Billing, były sprawujący interesa, uda się jako konsul jenersky do Alexandryi; p. Eugeniusz Perier i hrabia Marescalchi, towarzyszyć będą hrabi Fla-hault do Wiednia; p. Contades pojedzie z panem Salvandy do Madrytu; margrobia Ferrieres-Lévayer mianowany jest drugim sekretarzem poselstwa w Bruxelli, a w miejsce pana Lutteroth, mającego pana Eugenia Perier w Turynie zastąpić, uda się p. Montessuis do Berlina.

P. Rothschild złożył wczoraj w skarbie pierwszą ratę nowój pożyczki w sumie 7,500,000 franków.

Depesze telegraficzne donoszą, że Rodan między Arles a Taraskonem groble pozrywał. Taraskon wodą zalany. Wzdłuż całego wybrzeża użyty władze środków, zapobiegających wozbra-niu wody. Wojsko daje mieszkańcom wszelką potrzebną pomoc. Onegdaj wzniósł się Rodan do wysokości z roku 1827.

Słychać, że niedawno za pośrednictwem pana de Rémusat zaszło pojednanie między pp. Molé i Thiers'em. W razie potwierdzenia się tej pogłoski, położenie partyj w izbie deputowanych byłoby całkiem inne niż dotąd; ale nie jest to jeszcze bardzo do prawdy podobnem.

Uchwałą królewską rozwiązano radę municy-palną w Chataudun, za to, iż się przeciw spi-sowi ludności oświadczyła.

— dnia 30. października. Wczoraj, jako w rocznicę składu terazniejszego gabinetu, Król wszystkich ministrów do St. Cloud zaprosił.

Otworzenie rozpraw w procesie Quenisseta, w skutek licznych uwzięń, które za-szły, na czas niepewny odłożono.

Generał O'Donnell przybył dziś zrana do Paryża. W kilka godzin potem przyjmowany był od Królowej Maryi Krystyny, a później miał długą naradę z jej prywatnym sekretarzem.

Piszą z Paryża pod dniem 30. października: »Proces Quenisseta na dingo się zaciąga.

Nowe uwzięcia codzien się zdarzają. Czynnosc policyi nie pomniejsza się, i zdaje się, że jej usilowania nie są bez skutku. Tą razą nie wy-padnie sądzić osobnego czynu, zbrodniarza lub współwinowajcę, gdyż liczba uwziętych i waż-ność ich zeznań naprowadzają na źródło sprzy-siężenia, które czyn Quenisseta spowodo-wało.⁴

Roboty około obwarowania Paryża na ten rok wkrótce się skończą. Już na kilku punktach zaprzestano mur stawiać, a z początkiem listo-pada będzie można tylko trudnić się robieniem terasów.

Belgija.

Bruxella d. 28. października. Depu-tacyja drukarzy, zecerów i czeladników drukar-skich miała wczoraj posłuchanie u Króla i wrę-czyła JMości prośbę, po przyjęciu której Król niemal następujące wyrzekł słowa: »Mości Pa-nowie! Mojemam że obawy WPanów są zawrze-sne. Sprawy pod względem traktatu handlowe-go z Francją są w takim stanie zobojetnienia, że na ten raz niczego Wam lękać się nie na-leży. Zresztą sztuka drukarska w Belgii doszła do takiego stopnia doskonałości, że może z ko-rzycią walczyć z przemyslem każdego innego narodu. Mniemam także, iż w przypadku po-łączenia WPanów przemysłu z Francją, suto-rowie szczególnie dla tanności dzieła swoje w Belgii nakładać będą. U nas nie doświadczano jeszcze przedruków dzieł angielskich i niemiec-kich; to we Francji ze skutkiem się odbywa i sądzę że WPanowie przedrukując te dzieła, możecie je w znacznej liczbie do Ameryki wy-syłać, gdzie anglo-saska ludność codzien się po-większa i gdzie potrzeba czytania coraz bardziej uczuć się daje.« — W końcu zapewnił Król de-putacyję, że ile to od niego zależeć będzie, ich interesu bronić nie omieszka.

— dnia 31go października. Odkry-to tu spisek, o którym pisma dzisiejsze dono-szą co następuje: »Onegdaj po południu rozwi-nęła policyja stolicy naszej wielką czynność. Powiodło się jej ważne poczynić odkrycia i uwię-zić kilka osób, będących w podejrzeniu uknu-cia spisku przeciw bezpieczeństwu państwa. PP. Parys, intendent żandarmeryi i Cornelius van Swae, sekretarz jego, Harol Crispitol komisant, van der Smissen brat jenerala, kapitan rannych wrześniowych i de Beau-mont ogniomistrz sztuczny, zostali uwięzieni. Policyja była także w pomieszkaniu jenerałów van der Smissen i van der Meer, ale tych w domu nie zastała. Dziś tak ich jakoteż byłego pułkownika Farent, znaleziono u ma-larza Verwez i uwięziono. Byli niezwłocznie

przez sędziego instruksyjnego badani Zogrodu Tivoli zabrano cztery działa, z których dwa zupełnie nowe, z lawetami i wszelkim przyrządkiem, jakotoż znaczną ilość prochu. Słychać, że planem spiskowych było zwrócić uwagę władz na górną część miasta, a tymczasem Króla i familię królewską w zamku Laeken pojmać. Głoszą także, iż u pewnego ze spiskowych znaleziono odezwę oranżystowską, w której obwołano złożenie Króla, restauracyję Wilhelma II. w Belgii i jój połączenie z Holandya, ze zniesieniem linii cłowej, ale oddzielną administracyją. Ministeryjum rozesała wczoraj liczne instrukcyje do różnych prowincyj kraju. Później dowiedziano się, że jeszcze onegdaj wieczorem w domu jenerała van der Smissen w Etterbeck, znaleziono 100 kilogramów prochu.⁴

»Usiłowano kilku podoficerów załogi do spisku wciągnąć; ale ci donieśli o tém władzom rządowym. Spisek był już od kilku miesięcy uknuty i miał właśnie wybuchnąć. Był on w związku z Gandawą, Antwerpiją i Leodyjum, w którychto miastach także wiele osób uwięziono. Jenerał Lecharlier odjechał w nocy do Gandawy, dokąd podobnież jak do dwóch wyżrzeczonych miast, koleją żelazną umyślnie lokomotywy wyprawiono. Tu w Bruxelli jest wszelka spokojność. Król bawi właśnie w zamku Ardenne, dokąd gońca do niego posłano.⁴

Holandya.

Haga dnia 28. października. Deputacyja izby wręczyła dnia wczorajszego Królowi Jegomości adres odpowiedzi na mowę z tronu. Czytamy tam między innemi: »Przekonani jesteśmy, że Holandya spokojności i pokoju potrzebuje, przeto także jest nam przyjemnie mieć zapewnienie od WRMości o ciągłym trwaniu przyjacielskiego sposobu myślenia i życzliwego udziału mocarstw zagranicznych. Zapatrując się z tegoż stanowiska dowiadujemy się z równaż przyjemnością, że rząd Wielkie Księstwo Luxemburskie zupełnie od Holandyi oddzielił. Od czasu zmian poczynionych w ustawie zasadniczej, zerwana została istnąca dawniej unija tych krajów i mamy powód do spodziewania się po słuszności i sprawiedliwości mocarstw zagranicznych, że przykre okoliczności, na jakie Wielkie Księstwo Luxemburskie mogłoby być narażonem, nie wywrą najmniejszego wpływu na interesa i przyjacielskie związki Holandyi.⁴

Szwajcaryja.

Berna d. 27. października. Sejm dnia 20go jednomyślnie uchwalił, zawiesić dalsze obrady w sprawie klasztorów argowackich,

dopóki z kantonu Walii poselstwo lub odpowiedź nie nadejdzie. Śmiech głośny powstał na trybunach, gdy dawne doświadczenie znowu się udowodniło, że Sejm jest zawsze jednomyślnym, skoro chodzi o uchwałę, ażeby nic nie uchwalić.

Niemcy.

Dziennik rządowy Wielkiego Księstwa Heskiego w numerze swoim z dnia 23go października, zawiera następującą uchwałę Wielkiego Księcia: »Ludwik II. z Bożej łaski Wielki Książę Hessyi i prowincyj nadreńskich i t. d. Pod względem wykonywania artykułu 8go Księgi ustaw karnych, mocą którego karę śmierci przez publiczne ścięcie uskuteczniało, rozporządziliśmy i rozporządzamy, co następuje: Artykuł pierwszy i ostatni. Ścięcie zbrodniarzy, skazanych na śmierć mocą Księgi ustaw karnych, ma odbywać się przez gilotynę. Zatwierdzono Naszym własnoręcznym podpisem i przyłożeniem pieczęci państwa. Darmstadt dnia 19. października 1841. Ludwik. — Du Thil.⁴

Turcyja.

Journal d'Odessa donosi z Konstantynopola pod dniem 26. (14.) października: »Dnia 8. października (26. września) przysłano rossyjskiemu, austryjackiemu i pruskiemu poselstwu ozdobione dyamentami Wielkiego Sultana wizerunki z poleceniem, aby je przesłano hrabiemu Nesselrode, racy prywatnemu Buteniewowi, księciu Metternichowi i baronowi Werther. Przysłano także szable wysadzone dyamentami dla admirałów Stopforda i Bandiera, tudzież dla pułkownika Hodges; admirał Bandiera zaś otrzymał prócz tego order *Niszani-İftihar* wysadzany dyamentami. — Stan zdrowia w Konstantynopolu jest zadowalający; lecz morowa zaraza nie przestaje srożyć się w Erzerum. Wydarzyły się także przypadki morowój zarazy w Alexandryi. W listach w Bajrut uskarżają się, że podróżnych przybywających z Egiptu na okrętach angielskich wysadzają na ląd w Syrii nie przestrzegając bynajmniej dla zdrowia ustanowionych przepisów, przezco ten kraj na morowe powietrze narażają. — Wezbranie Nilu było nadzwyczajne w tym roku i zrzuciło wielkie spustoszenia w Egipcie.⁴

NOWINY LWOWSKIE.

Dnia 5go b. m. w domu pod nrm. 651³/₄ przez zapalenie sadzy wszczął się ogień w kominie. Ugaszony natychmiast nie miał dalszego

skutku. — D. 6go w kościele XX. Dominika-
nów odbyła się muzyka pod dyrekcją jp. Ser-
waczyńskiego. Po raz drugi słyszeliśmy
w niej z upodobaniem tego wirtuoza; lecz i
inne osoby z miłośników dopomagały mu do
utworzenia tak przyjemnej całości. — D. 8go
odbył się popis tutejszego Towarzystwa muzy-
cznego w sali redutowej. Szczególnie symfoni-
ję z *Bethovena* odegrano z wielką dokła-
dnością; wreszcie odznaczył się p. *Zuna* w
koncercie na fortepianie i z pochwałami od-
spiewano także chór *Feski*. — Temi dniami
feldfebel ze stojącego tutaj pułku piechoty kró-
lewicza *Wilhelma*, samobójstwem życie sobie
odebrał. —

Kuryjer Warszawski donosi z Warszawy, iż
bawiące w tej stolicy od kilku tygodni towarzy-
stwo akrobatów i *Beduinów* pod dyrekcją pana
Gautier, przewyższa o wiele wszystko to, w
czém się wprzód *Averino* (znany i u nas
we Lwowie) z swoim towarzystwem popisował.
Co tylko siła i śmiałość wymyślić i wykonać
zdola, jest samą igraszką dla tych sztukmi-
rów. Na domiar uciechy *Warszawian*, 66letni
dyrektor *Gautier* tańczył *Mazura* na linie,
a to z nieporównaną żywością, lekkością i zwin-
nością. —

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

(Nieurzędowe.)

Targ na woły we Lwowie d. 1. listopada 1841.

Z przypędzonych 34 wołów w dwóch party-
jach, sprzedali rzeźnikom tutejszym: 1) *Jossel*
Schütz z *Szczercza*, 14 sztuk, ważących mięsa po
 $13\frac{1}{4}$ a łoju po $1\frac{1}{4}$ kamieni, po 88 zr.; 2)
Dawid Schäffel z *Bóbrki*, 20 sztuk, ważących
mięsa po $14\frac{3}{4}$ a łoju po $1\frac{1}{2}$ kamieni, po 95
zr. w. w.

— d. 8. listopada 1841.

Z przypędzonych 64 wołów i 155 krów w 7
partyjach sprzedali rzeźnikom tutejszym i *Ży-
dom* na koszer: 1) *Selig Pohl* z *Brzeżan*, 44
krów, ważących mięsa po $11\frac{1}{4}$ a łoju po $1\frac{1}{4}$
kamieni, po 75 zr.; 2) tenże sam, 45 krów,
ważących mięsa po $11\frac{1}{2}$ a łoju po $1\frac{1}{2}$ kamie-
ni, po 75 zr.; 3) tenże sam, 45 krów, ważących
mięsa po $11\frac{1}{2}$ a łoju po $1\frac{1}{4}$ kamieni, po 75
zr.; 4) *Mortko Neumann* z *Narajowa*, 28 wo-
łów, ważących mięsa po $13\frac{1}{4}$ a łoju po $1\frac{1}{2}$
kamieni, po 86 zr. 30 kr.; 5) *Fischel Dimand*
z *Rozdołu*, 21 krów, ważących mięsa po $10\frac{1}{2}$
a łoju po 1 kamieniu, po 57 zr. 30 kr.; *Moj-*

zesz Boner z *Rozdołu*, 16 wołów, ważących mię-
sa po $12\frac{1}{2}$ a łoju po $1\frac{1}{4}$ kamieni, po 84 zr.;
7) *Fischel Dimand* z *Rozdołu*, 20 wołów, wa-
żących mięsa po $14\frac{1}{2}$ a łoju po $1\frac{3}{4}$ kamieni,
po 106 zr. 15 kr. w. w.

* * *

Od 1. do 30. września r. b. przywieziono do
Lwowa: mąki 15198 cetn. 44 $\frac{1}{2}$; a chleba
2654 cetn. 39 $\frac{1}{2}$.

Lutowiska (w ob. sanockim) d. 4. listopada
1841. Nasze u podnóża Karpatów, opodal gre-
nicy węgierskiej leżące miasteczko, głośnie jest
z swoich dziesięciu jarmarków (i z targów czwart-
kowych), na których bywa po kilka tysięcy wo-
łów, najwięcej bydła węgierskiego. — Na ostat-
nim tutejszym jarmarku na *ś. Łuki* d. 30. paździer-
nika, było przeszło tysiąc par wołów parników,
powracających z paszy letniej z polonin, i kil-
ka małych partyj bydła doborowego od *Droho-
byczy*. Zjechali się kupcy z *jasielskiego*, *tar-
nowskiego*, *bocheńskiego* i od *Krakowa*, a naj-
więcej było chłopów z gór tak zwanych *Kur-
taków*, którzy to ostatni kupując na handel, prze-
placali jeden drugiego, w nadziei że na targu w
Lisku z zarobkiem przedadzą; trafiło się iż
za parę wołów dość mierniej jakości dawali od
60 do 100 zr. m. k. Ale się też zawiodą, je-
żeli kupujący w *Lisku* raz upamiętać się ze-
chęć i zamiast ubiegania się razem jak to do-
tąd bywało, to sobie wezmą za zasadę, że le-
piej z wczasu parę razy na jarmarki za wołami
pojechać i po trosze skupować, niżeli raz z do-
mu się wybrać, źle trafić, a potem na drogę
kupno narzekać. Ciągłe pigkna jesień daje ła-
twą paszę, osobliwie tu u nas w górskich la-
sach, dla tego też i chłopiek trzyma się w ce-
nie z swoim bydłem, bo nie potrzebując mu
suchej paszy dodawać, nie jest tak do sprzedaży
naglony.

Wielki brak wody wstrzymuje rozpoczęcie
gorzeln; zaledwie kilka, i to małych jest dotąd
w ruchu. Aby tylko suche mrozy nie pocisnę-
ły, bo wtedy i przez zimę gorzelnie staćby mu-
siały. — Wódka nie idzie dotąd w handel; na
wyszynek miejscowy płacą garniec okowitej 30
stopniowej od 26 do 28 kr. m. k. — Słychać
tu i owdzie iż ziemniaki gniją.

TEATR POLSKI

Jutro: *Życie we śnie*, dramat ze śpiewami w czte-
rech porach i epilogiem.

3386.

(1)

Doniesienie o czytelnii.

Niżej podpisany ma zaszczyt donieść niniejszém, że utrzymywana dawniej przez

K. W I L D A

CZYTELNIE

za zezwoleniem wysokiej c. k. nadwornej Władzy na nowo urządźwszy, nadal utrzymywać będzie, i w ciągu listopada r. b. otworzy.

Poniżej umieszczone warunki, pod któremi dzieła abonować można, są teraz ile możności ułatwione, i zarazem takie, że każdy, tak w mieście jako i na wsi mieszkający może z zakładu tego, tak dla nauki, jak i rozrywki korzystać. Warunków tych drukiem oddzielnie ogłoszonych, dostać można bezpłatnie w księgarni niżej podpisanego właściciela.

Spis książek znajdujących się w tej czytelnii, zawierający najnowsze i najlepsze dzieła, które literatura niemiecka, francuzka i polska posiada, wyjdzie wkrótce z druku, i nabyć go będzie można za 20 kr. m. k.

Warunki abonamentu:

1. Wstępując do abonamentu, co każdego dnia uczynić można, składa abonujący pięć zr. m. k. które aż do wystąpienia z abonamentu w zastaw zachowane będą.
2. Abonament kosztuje miesięcznie 2 zr. m. k. (na krótszy czas nie można się abonować) i płaci się naprzód.
3. Za to wolno każdemu abonującemu żądać jednej książki, i takową według upodobania choćby i codziennie za inną wymieniać. Jeżeli dzieło składa się z 2ch do 3ch tomów będących w związku, te razem wydawane będą. Htoby sobie życzył brać więcej dzieł na raz, zastaw w stosunku musi być podwyższony, i podwójny albo potrójny abonament zapłacić trzeba.
4. Czytelnicy na prowincyi, lub ci którzy na wieś wyjeżdżają, i 10 do 20stu tomów razem wziąć sobie życzą, złożą w stosowny zastaw 10 do 20 zr. m. k. i zapłacą miesięcznie 5 zr. m. k.
5. Dopóki abonujący zatrzymuje książkę, albo z jakiego-kolwiek powodu takowej nie oddaje, dopóty trwa i czas jego abonamentu. Spodziewa się jednak po słusznosci czytelników, że książek dłużej jak cztery tygodnie zatrzymywać nie będą, aby i drudzy abonenci niemi obdzieleni być mogli.

6. Potrzeba aby abonenci posyłając po książki wypisali zawsze większą ilość numerów (przynajmniej 40 do 50) z katalogu (który się za opłatą wydaje), aby można dać inne dzieło gdyby to, którego żądano, właśnie było wypożyczone, jak to naturalnie bardzo często wydarzyć się może.

7. Książki powalane, podarte, na krawędzi kart uwagami zapisane, lub jakimkolwiek sposobem uszkodzone, i tak odniesione, nie będą przyjęte, ale złożeniem ceny sklepowej za całe dzieło muszą być wynagrodzone. Podobnie też wynagrodzić potrzeba każdą książkę która zginie w ręku czytającego.

8. Abonenci własnym kosztem książki sobie brać, i takowe na powrót odsyłać mają, i ręczą za wszelkie w przesyłaniu wynikłe szkody.

9. Dzieciom i uczniom tak z publicznych jako też z prywatnych zakładów, bez szczególnego zezwolenia ich rodziców, opiekunów, nauczycieli lub przełożonych, książki wydawane nie będą.

Lwów w październiku 1841.

EDWARD WINIARZ.

Księgarnia EDWARDA WINIARZA
(dawniej **WILDA**) we Lwowie
otrzymała świeży transport

INSTRUMENTÓW FIZYKALNYCH,

jako to:

termometra, alkoholometra, sacharometra,

próbki do wódki, piwa, octów, oleju i t. d.

z różnemi rozmiarami i różnego gatunku,
których w owym składzie za najmińsze ceny dostać można.

Nowe dzieła o gorzelnictwie

Praktyczne

gorzelnictwo

obejmujące najnowsze i najlepsze sposoby wyrobienia drożdży, zacierania kartofli i zboża, prowadzenia fermentacji i destylowania za pomocą pary, z opisem potrzebnym aparatów i machin, tudzież

zakładanie i urządzenie gorzelni

podług najnowszych zasad

J. Gumbinera,

przełożył z niemieckiego P. E. Leśniewski
z 6. tablicami rycin.

Warszawa 1841. Cena 5 gr. mon. konw.

Praktyczny wykład

sztuki gorzelniczéj

obejmujący przepisy dotyczące się urządzenia gorzelní, sporządzania zacieru, robienia podmlody, prowadzenia fermentacji, — tudzież opis i ocenienie aparatów destylacyjnych, z dodaniem uwag nad postępowaniem przy odbywaniu destylacji i nad oszczęduém użyciem opalu,

przez

F. Jana Moncewicza

profesora gimnazyjum realnego,
z 3ma tablicami rycin.

Warszawa 1841. Cena 4 zr. 30 kr. m. k.